

SF PRIČA

**EDVARD
KINGSTON**

USAMLJENA PLANETA

Planeta je prvo ubila Alvara.

Ja sam bio ostao da čuvam naš svemirski brod.. Ostalih šest članova ekspedicije otišli su prema obližnjem brdu, da bi počeli s ispitivanjem ove planete, na koju smo se spustili u zoru. Vratili su se oko podne, bez Alvara, čutljivi i neraspoređeni. Rano, naš komandant, ispričao mi je šta se dogodilo:

Vozilom s gusenicama stigli su do brda za manje od pola sata. Zatim su se pešice ispeli na vrh. Mada su na sebi imali skafandere, nisu se mnogo umorili — jer je

gravitacija ove planete gotovo upola manja od Zemljine. Odozgo mi se pružio pogled na ravnicu s druge strane brda, na ogromno polje puno niskog smeđeg rastinja. Odlučili su da se vrate do vozila, a zatim njime obiđu brdo i nastave preko ravnice, prema planinskom lancu koji se u jutarnjoj izmaglici nazirao udaljen nekoliko kilometara. Krenuli su nazad, dogovarajući se uz put s koje strane da obiđu brdo. Ali zastali su već posle stotinak metara, jer su ugledali kako se iznad brda u nebo dižu oblaci dima. Alvar je prvi

potrčao uzbrdo, a za njim i ostali — da vide šta se dogodilo.

Pred njihovim očima pružilo se plameno more. Bilo je neshvatljivo da u roku od nekoliko minuta može planuti sve rastinje na tako velikoj površini. Stajali su nepomično, zagledani u plamen, neodlučni. Alvar je iznenada, ne rekavši ni reči pojurio nizbrdo, prema vatrenom moru. Skakao je s kamena na kamen, sve bliži plamenu, ne obazirući se na očajničko doživljavanje svojih drugova. Tek kad je došao do podnožja brda, okrenuo se i mahnulo rukom. »Planeta me zove!« — viknuo je, a zatim pojurio u vatru. Ravnicom se razlegla tutnjava nalik na SMEH.

Moji drugovi su ostali na brdu. Nisu mogli da me dozovu radijom ugrađenim u kacige skafandera, a nisu hteli ni da se spuste do vozila sve dok ne utvrde šta se desilo Alvaru. Četiri sata kasnije, vatra se ugasila — odjednom, na čitavoj ravnici istovremeno, bez ikakvog predznaka o jenjavanju. Svi su se spustili dole, putem kojim je nestao Alvar. Njegovo ugljenisano telo NISU našli, mada je MORALO da bude tu negde. On nije mogao dugo da trči kroz vatru; verovatno je pao već posle nekoliko koraka. Ali od tela ni traga. Ravnica je bila pretvorena u pusto, crno more ugljenisanog rastinja.

Na brodu smo odmah održali sastanak. Istraživanje ove planete počelo je loše: suočili smo se s neshvatljivim pojmovima i s gubitkom jednog člana posade. Ali to nije smelo da nas omete u vršenju naše misije. Teškoće su u kosmonautici oduvek i svugde postojale, i one su bile samo razlog više da se izvrše onsežna istraživanja i tako preduzmu sve mere bezbednosti, potrebne za dolazak budućih ekspedicija. Dogovorili smo se da ujutru krenemo prema planinama i otkrijemo šta je izazvalo onaj neobičan požar.

Vozilo je brzo napredovalo preko spržene ravnice. Nismo bili raspoloženi za razgovor. Hrlili smo u susret planini; tražili uz put nešto što bi nam ukazalo na uzrok jučerašnjeg požara. Sve manje smo verovali da ćemo nešto otkriti, jer slika je svuda bila jednako prazna: pustoš kao i tamo pored brda. U podnožju planine ostavili smo vozilo i Kona, da ga čuva. Popeli smo jaču primopredajnu stanicu, da neprekidno budemo u vezi s Konom i s Kuluom, koji je ostao u brodu. Penjali smo se brzo uz jedan planinski obronak, želeći da se ispne-
mo što više i tako vidimo što veći deo površine planete. Ja sam na leđima nosio radio stanicu, i svakih nekoliko minuta javljao sam se Konu i Kuluu. Kad smo se

popeli uz obronak i našli se na malom platou, odlučili smo da se malo odmorimo. Iznad nas se dizao planinski vrh visok nešto više od stotinu metara. Trebalo nam je otprilike još pola sata penjanja da stignemo do njega. Na platou se nalazilo jezerce, prečnika od desetak metara — ali unutra nije bilo vode, već neka gusta masa, koja je podsećala na živo blato.

Posle kraćeg odmora ustali smo da nastavimo put. Zaku, najviši među nama, prišao je jezeretu i zastao na ohali. Onda se odmakao nekoliko metara i okrenuo se prema nama. U slušalicama mi je odjeknuo njegov glas: »Planeta me zove. Treba da počem!«. Bilo je kasno da bilo šta učinimo. Zaku je potrčao i glavačke se bacio u živo blato. Potonuo je sve do kolena; samo su mu stopala strčala napolje. Dok smo se mi osvrćali okolo, ne znajući kako i čime da mu pomognemo, dogodilo se nešto neverovatno: blato se podiglo oko Zakuovih nogu, više od pola metra u visinu — a zatim ga odvušlo. Bili smo užasnuti onim što se zbilo za manje od pola minuta, očajni zbog gubitka druga, svesni da se nekakva nepoznata opasnost nadvila nad sve nas. Tada se ravnicom razlegla tutnjava nalik na smeh. Planeta kao da se smejala nesreći koja nas je snašla. Dugo smo Zaku dozivali, ali naše slušalice nisu uhvatile njegov glas. Poslužili smo se specijalnim ultrazvučnim aparatom za dubinska ispitivanja, da u jezeru otkrijemo njegovo telo. Utvrdili smo da živo blato donire do dubine od devet metara, gde se nalazi ravno kameno dno. Ali Zakuovo telo NESTALO je iz žitke mase malog jezera.

Postalo mi je jasno da na ovoj planeti, trećoj u sistemu prekrasnog dvojnog sunca Albireo, u sazvežđu Labuda, deluje nekakva sila kakvu nismo upoznali ni na jednom drugom mestu u svemiru. Mi smo se prepuštanja zadržali u orbiti planete i napravili deset obilazaka, po različitim putanjama. Ustanovili smo da ona nije naseljena, a da je znanat deo površine pokriven smeđim rastinjem. Tajanstvenu silu koja je na užasan i neobjašnjiv način uništila već dva ljudska života, nisu stvorila inteligentna bića — u to nismo sumnjali. Bića koja bi vladala takvom silom svoje postojanje ne bi obezbeđivala ubijanjem drugih, već saradnjom sa njima.

Nemo smo se oprostili sa Zakuom, a onda nastavili uspon. Svima nam je bilo jasno da povratkom do broda ne bismo ništa dobili: ostalo bi nam nepoznato kakva to „sila“ deluje protiv nas. Mislili smo jednako i, kao po dogovoru, bez reči pošli uz planinu.

Tek što smo prešli dvadesetak metara, na radio-stanici koju sam nosio upalila se signalna svetlost. Zatim smo začuli glas našeg druga koji je čuvao vozilo. „Vreme je da i ja pođem” — rekao nam je Kon. — „Planeta me zove”. Videli smo ga odozgo: sićušnu tačku koja izlazi iz vozila, prilazi podnožju planine, a onda zastaje. U tom trenutku, pedesetak metara udesno od nas, pokrenulo se kamenje. Počelo je da se kotrlja, postepeno ubrzavajući kretanje. Ali ono nije jurilo niz obronak pravo — kako bi moralo da se kreće, zbog sile teže — već neprirодно, koso, pomerajući se sve više ulevo. Lavina je sve više ubrzavala svoju neobjašnjivu jurnjavu ukoso.

— Kone, sklanjaj se, kamenje će te smrvtiti! — urlao sam u mikrofون radio-stanice. On nas nije udostojio ni pogledom; stajao je dole, nepomičan. Zatim ga je kamenje zatrpalo i odmah zatim se ZASTAVILO, mada je moralo da se kreće bar još dvadesetak metara po ravni. Stajali smo kao skamenjeni, a onda smo svi pojurili dole. U tom trenutku opet se začula tutnjava slična smehu.

Trebalo nam je pola sata da se spustimo, a onda još desetak minuta da razgrnemo kamenje. Planeta nam je priredila novo iznenađenje: Konovo telo je NESTALO; nismo našli ni najmanji trag koji bi svedočio da se naš drug nalazio na tom mestu.

Povezli smo se nazad, prema brodu. Morali smo da što pre pobegnemo sa ove planete smrti! Pozvao sam Kulua, da bih ga izvestio o nesrećnoj sudbini Zakua i Kona. „Upravo sam nameravao da ja tebe pozovem” — prekinuo me je — „jer vreme je da pođem. Planeta me zove”. Zatim je prekinuo vezu. Uskoro smo ponovo začuli tutnjavu sličnu smehu.

Kad smo vozilom zaobišli brdo, grudi su nam se stegle od prizora koji se pred nama ukazao: naš divni svemirski brod ležao je oboren na tlo, otkinutih ispusnih cevi, isprobijanih bokova — metalna gromada koja nikad više neće uzleteti prema našoj rodnoj Zemlji. Pošli smo tražom stopala u pesku. Videlo se da se od broda udaljavao u pravoj liniji, verovatno pre nego što je došlo do njegovog razaranja. Na oko četrdeset metara od broda, tragovi su NESTALI. Kao da je Kulua neka sila podigla uvis. Bez sumnje, to je značilo da smo izgubili još jednoga druga. Iznenada smo začuli preteće mumljanje. Podigli smo poglede s tragova na pesku i skamenili se: pred nama je stajala džinovska životinja, velika gotovo kao naš brod; ličila je na ogromnu kravu, s ustima kojima je kao od

šale mogla da proguta čoveka. Nismo imali snage da bežimo od te životinje koja je, sigurno, progutala našeg Kulua i uništila brod. Stajali smo i čekali smrt. Ali „krava” se okrenula i izgubila se iza brda. Tek tada smo primetili da ona nije ostavila nikakve tragove na pesku — kao da je LEBDELA, a ne hodala... Nismo se začudili što nas nije napala. planeta, očigledno, nije želela da dva čoveka umru na isti način.

Ali nova smrt je ipak brzo došla. Rono, naš komandant, približio se ostacima broda i otuda izvukao veliku nuklearnu bateriju, koja je brodskim uređajima obezbeđivala električnu energiju. „Sada sam ja na redu” — rekao je. „Planeta zahteva da pođem”. Zatim je stavio ruke na metalne kontakte. Ona tutnjava slična smehu začula se isto vreme kad se na mestu gde je Rono stajao pojavio snažan plavičast bljesak. Suprotno zakonima fizike, njegovo telo nije sagorelo i bilo odbačeno od baterije — već je sasvim NESTALO.

Ostali smo samo Tel i ja — dva usamljena jadrnika, suočeni sa silom kojoj nismo dorasli, u očekivanju da i mi budemo „pozvani”. Nije nas više čudilo što na ovoj planeti nema nikakvih znakova života na kakav smo navikli. Ovdje je gospodarila nekakva živa „sila”, usamljenija od nas dvojice, koja je smisao života našla — u uništavanju života. Da li je evolucija na ovoj planeti krenula putem sasvim drugačijim od onog na Zemlji, i razvila nekakav oblik bestesnog života, koji prkosi fizičkim zakonima? Ili su se, možda, ovde razvijala inteligentna bića koja su toliko napredovala da su stvorila nekakav oblik žive energije, koja ih je zatim uništila? Mi nismo imali mogućnosti da otkrijemo istinu, niti smo mogli da se odbranimo, da sačuvamo naše živote.

Pala je noć. Tek tada smo postali vesni sablasne tišine koja vlada na ovoj planeti. Nikakav znak se nije čuo, nikakvo svedočanstvo o postojanju života koja se bore za svoju bolju budućnost. Ovo je planeta smrti, a mi smo došljaci koji će ubrzo doći na žrtveni kamen i umreti za ciljeve koji su suprotni onom za šta se čovek uvek bori, za šta je postojao. Tel i ja uvukli smo se u ostatke našeg broda, da nađemo hranu i vodu i pobrinemo se za spavanje. Tek duboko u noći svladao me je umor od napora i užasa proteklog dana.

Probudilo me je pucketanje u slušalicama. Zatim sam začuo Telov glas: „Ti ćeš biti poslednji. Planeta je svakom od nas odabrala različitu smrt. Tvoja će biti najlepša i najoriginalnija. Ja moram da pođem. Planeta je nestrpljiva i zove me”.

Samo što je završio svoj posmrtni govor, Tel je uzdahnio, a zatim učutao. 'Onda se napolju razlegla tutnjava slična smehu. Osvrnuo sam se oko sebe i video da Tela nema. Izjurio sam iz broda. Mog prijatelja nije bilo ni napolju, ali se u blizini broda nalazila nekakva velika trbušasta biljka, čije se telo sastojalo od nekoliko sklopjenih latica. Bilo mi je jasno da se ona sklopila oko Tela. Znao sam da za mene nije opasna; već sam se uverio da „sila“ ne ubija dvaput na isti način. Zato sam prišao biljci i počeo da vučem jednu laticu. Dobro sam se namučio dok sam je otvorio. Telo telo NIJE se nalazilo unutra. U stvari, ono i nije trebalo da tu bude — jer su i tela ostalih mojih drugova nestajala odmah posle njihove smrti.

Ostao sam jedini čovek na ovoj tužnoj planeti. Čekala me je „najlepša“ smrt — kako mi je to Tel rekao. Ja nisam sumnjao u smrt, već u njenu lepotu. Zašto i u ime čega uništavati život, i šta predstavlja ta nevidljiva „sila“ koja to čini?

Na skafanderu sam osetio nešto poput vetra. Nešto je preletelo preko mojih misli. Bio je to dodir „sile“, koja mi se obraćala: „Da, ja uništavam život kad god mi se za to ukaže prilika. Već vekovima, gotovo jedina zabava mi je da premeštam planine i ravnice, izbacujem iz svoje utrobe vatru, puštam da rastu biljke pa ih onda spaljujem. Život ovde tako retko dolazi, i ja ne mogu da utolim svoju glad za smrću. Milenijumi su prošli otkako sam stvorena. Ne znam kako sam rođena, ali pamtim da je u meni već tada postojala želja da uništavam sve što je živo. Ubijala sam, a zatim apsorbovala ostatke žrtava i gomilala u sebi znanje koje su oni posedovali. Nikad nijedno živo biće neće znati sve ono što ja znam. Ja sam duša ove planete: udahnula sam joj život i mi smo neraskidivo vezani. A tako su malobrojna bića koja ovde svrate! Uvek ću biti gladna“.

— Ti ubijaš iz dosade — vikao sam. — Mada poseduješ neizmerno znanje, ti nisi spoznala sebe, nisi našla smisao svoga postojanja. Odreci se tog besmisla i prihvati ono što ću ti predložiti ja, mali čovek sa

planete Zemlje. Uzmi me, kad već to želiš, ali me ne ubij. Uđi u mene, unesi sve svoje ogromno znanje — pa ćemo krenuti u svemir. Bezbroj je načina, korisnih i zanimljivih, da se tako provede vreme. Pomagaćemo živim bićima, širićemo štafetu znanja i mira, borićemo se za progres svemira...

Odjednom, zadrhtalo je tlo. U daljini su se razdvajala brda, a zatim je pukotina između njih počela sve više da se širi. Dolazila mi je u susret, sve bučnija i sve strašnija. Zatim se tlo umirilo. Tik pred mojim nogama zjapio je ogroman mračni ambis bez dna. Znao sam šta to znači: „sila“ će me ubiti time što će ispod mene načiniti provaliju, u koju ću propasti. Ali prvo će se malo poigrati dajući mi do znanja šta mi predstoji. Čekala me je bliska smrt.

Odluku sam doneo munjevito. Ako već moram umreti, onda neka to ne bude u času koji je izabrala „sila“ — već u trenutku kojeg-ću JA izabrati. Ubistvo i samoubistvo imaju isti kraj po mene — ali postoji velika razlika u njihovoj suštini. Jer, ako se ubijem SAM — onda ću time uskratiti planeti zadovoljstvo da ona bude i sudija i izvršilac. Skočio sam u mračni ambis.

Sada padam u dubinu kojoj ne vidim kraj. Ali, šta je to? Oko mene odjekuje ona tutnjava slična smehu. Jača je nego ranije; dopire sa svih strana istovremeno, udara o zidove provalije, odbija se i grmi svuda oko mene. I ja iznenada shvatam istinu.

Pobeđen sam! Tel mi je rekao da je planeta za mene izabrala najlepšu i najoriginalniju smrt, a ja to nisam shvatio. Spoznao sam to tek sada, kada je već kasno. Mislio sam da ću skočom u ambis preduhitriti nameru „sile“. A ona je baš to i želela: stavila me je u situaciju da pokušam da budem pametniji i mudriji od nje — a moju odluku znala je unapred. Moje samoubistvo je samo obmana — originalna smrt koju mi je planeta ODREDILA.

Padam, a oko mene tutnji grmljavina slična smehu....